

Dr. Hayreddin Fırat MEHMETOĞLU

**MÜLKİYET HAKKINA DAYANAN
İSTİHKAK DAVASI**

**FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2026**

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Genel Yayın No | General Publication Number: 1359
Sertifika no | Certificate Number: 77398

Filiz Kitabevi

Yayın No | Publication Number: 2026/109

İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Özel Hukuk Doktora Tezleri No: 63

Kitap Adı: Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davası

Book Title: The Action for Recovery of Property Based on Ownership (Rei Vindicatio)

ISBN: 978-625-91730-3-0

DOI: doi.org/10.64161/filiz.9786259173030

Yazar(lar) | Author(s): Dr. Hayreddin Fırat MEHMETOĞLU | orcid.org/0000-0001-7359-3386

Konu Kategorisi | Subject Categories: Eşya Hukuku | Property Law

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book - Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 16 x 23 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 247

Yayın Tarihi | Publication Date: Ağustos 2026 | August 2026

Yayın Yeri | Place of Publication: İstanbul, Türkiye

Mizanpaj | Layout: Vildan YAVUZ

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika no: 77398)

© All rights reserved | Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri
San. ve Tic. Ltd. Şti.

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.
Mollahüsrev Mah. Cemalyener Tosyalı Cad. No: 57A
Vefa-Fatih / İstanbul • Tel: +90 (212) 527 07 18
www.filizkitabevi.com • bilgi@filizkitabevi.com

*Hayatımın gerçeğe dönüşen en güzel rüyasına;
Canım kızım Rüya'ya...*

ÖNSÖZ

İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Anabilim Dalı Doktora Programı kapsamında hazırlanan ve başarıyla savunulan bu çalışma, mülkiyet hakkına dayanan istihkak davasını Türk hukuku bağlamında tarihsel, teorik ve uygulamaya yönelik boyutlarıyla kapsamlı biçimde incelemek amacıyla kaleme alınmıştır. Mülkiyet hakkı, özel hukuk sistemlerinin temelini oluşturan kurumlardan biri olup; istihkak davası ise bu hakkın doğrudan korunmasını sağlayan en önemli dava türlerinden biridir. Çalışmada, istihkak davasının hem maddi hukuk hem de usul hukuku boyutu ele alınmış; doktrindeki görüşler ve yargı kararları ışığında uygulamada ortaya çıkan sorunlara çözüm önerileri getirilmeye çalışılmıştır. Tez savunması sürecinde yöneltile değerli eleştiriler ve öneriler doğrultusunda genişletilen ve güncellenen çalışma, gözden geçirilerek metne son şekli verilmiş ve kitap olarak hukuk dünyasına sunulmuştur.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında en büyük pay, tez danışmanlığımı üstlenerek beni onurlandıran, tez konumun belirlenmesinden eserin son halini almasına kadar her aşamada bilgi, tecrübe ve akademik titizliğiyle yol gösteren kıymetli hocam sayın Prof. Dr. Mehmet Serkan Ergüne'ye aittir. Lisans ve lisansüstü eğitimim boyunca öğrencisi olma ayrıcalığına eriştiğim hocama sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Tez danışmanlığımın bir bölümünde katkı ve yönlendirmeleriyle çalışmanın şekillenmesine önemli katkılar sunan; ayrıca tez savunma sürecindeki değerlendirme ve eleştirileriyle çalışmanın olgunlaşmasına destek veren sayın Prof. Dr. Haluk Nami Nomer'e içten teşekkürlerimi sunarım. Çalışmanın tez savunma aşamasında yapıcı eleştirileriyle gelişmesine önemli katkılar sunan jüri üyeleri sayın Prof. Dr. Sezer Çabri'ye ve sayın Prof. Dr. Doruk Gönen'e de çok teşekkür ederim. Lisans dönemimden bu yana hem hocalığı hem yol göstericiliği hem de her zaman hissettirdiği ağabeyliği ile akademik gelişimimde özel bir yeri bulunan, tez savunma aşamasında yönelttiği eleştiri ve değerlendirmelerle çalışmanın bugünkü niteliğine ulaşmasına önemli katkılar sağlayan sayın Doç. Dr. Efe Can Yıldırım'a ayrıca şükranlarımı sunarım.

Bu uzun ve meşakkatli süreçte desteklerini, dualarını ve sevgilerini hiçbir zaman esirgemeyen; bugünlere gelmemde emekleri ve fedakârlıkları bulunan kıymetli annem Leman Nesrin Mehmetoğlu'na, kıymetli babam Mehmet Fikret Mehmetoğlu'na ve her zaman yanımda olduğunu hissettiren canım kardeşim Nurdilan Mehmetoğlu'na en içten şükran ve teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın her döneminde olduğu gibi bu zorlu süreçte de her güçlükte yanımda duran, yorulduğum her an beni yeniden motive eden, sabrı, inancı ve desteğiyle bu çalışmanın tamamlanmasına ilham veren sevgili eşim İrem Erbuyurucu Mehmetoğlu'na ise ayrıca ve gönülden teşekkür ederim. Onun varlığı, güveni ve desteği, bu çalışmanın tamamlanmasındaki en büyük güç kaynaklarından biri olmuştur.

Tez yazım sürecimin son düzlüğünde, bir taraftan savunma gününün telaşını yaşarken diğer taraftan doğacak kızıma kavuşmanın heyecanını taşıyordum. Bu çalışmanın kitaplaşma aşamasında, söz konusu satırları kaleme alırken ise biricik kızım Rüya'ya kavuşmuş olmanın tarifsiz mutluluğu içerisindeyim. Dilerim ki bir gün bu satırlara göz atan canım kızım, buradaki emeği, sabrı ve inancı yüreğinde hissedebilir.

Dr. Hayreddin Fırat MEHMETOĞLU

İSTANBUL, 2026

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VII
KISALTMALAR LİSTESİ	XVII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KONUNUN TARİHSEL GELİŞİMİ VE GENEL OLARAK MÜLKİYET HAKKI

I. Konunun Tarihsel Gelişimi.....	3
A. İlkel Toplumlarda Mülkiyet ve Korunması	3
B. Antik Hukuk Sistemlerinde İstihkak Kavramı	4
1. Antik Mezopotamya’da	4
2. Antik Mısır’da	5
3. Antik Yunan’da	6
C. Roma Hukukunda İstihkak Davası	6
1. Eski Hukuk Dönemi (MÖ 753 – MÖ 2. Yüzyıl Ortaları).....	7
2. Klasik Hukuk Dönemi (MÖ 2. Yüzyıl Ortaları – MS 3. Yüzyıl)	8
3. Klasik Sonrası (Postklasik) Hukuk Dönemi (MS 3. Yüzyıl – MS 6. Yüzyıl).....	10
D. Osmanlı Hukukunda Mülkiyet Hakkı ve İstihkak Davası	11
1. Mülkiyet Hakkı	11
2. İstihkak Davası	13
E. Karşılaştırmalı Hukukta İstihkak Davası.....	14
1. Alman Hukukunda	15

VIII

2. İsviçre Hukukunda	17
II. Genel Olarak Mülkiyet Hakkı.....	18
A. Mülkiyet Hakkı Kavramı.....	18
1. Genel Olarak	18
2. Mülkiyet Kavramına İlişkin Anlayışlar	19
a. Klasik (Liberal) Mülkiyet Anlayışı	19
b. Kolektivist (Marksist-Sosyalist) Mülkiyet Anlayışı	20
c. Modern-Karma (Sosyal) Mülkiyet Anlayışı	20
d. Hukukumuzda Benimsenen Mülkiyet Anlayışı	21
3. Mülkiyet Hakkının Tanımı ve Özellikleri	22
a. Mülkiyet Hakkının Tanımı	22
b. Mülkiyet Hakkının Özellikleri.....	23
(1) Konusunun Maddi ve Maddi Olmayan Varlıklar Olması	23
(2) Eşya Üzerinde Doğrudan Doğruya ve En Geniş Yetkilerle Hâkimiyet Sağlaması	24
(3) Herkese Karşı İleri Sürülebilmesi	24
(4) En Kapsamlı Hukuki Korumaya Sahip Olması (Pusat Zenginliği)....	25
(5) Zamanaşımı Süresine veya Hak Düşürücü Süreye Tabi Olmaması (Sürekli Olması)	25
(6) Devredilebilir ve Mirasçılara İntikal Edebilir Olması	26
B. Mülkiyet Hakkının İçeriği	26
1. Malikin Yetkileri	26
a. Aktif Yetkiler	26
b. Koruyucu Yetkiler	27
2. Malikin Yükümlülükleri (Ödevleri)	28
C. Mülkiyetin Konusu.....	29
1. Eşya Kavramı	30
a. Eşyanın Hukuki Tanımı	30
b. Eşyanın Unsurları	31
(1) Cismani Varlığa Sahip Olması.....	31
i. Genel Olarak.....	31
ii. Haklar Yönünden	32

iii. Enerji ve Doğal Güçler Yönünden	32
(2) Sınırlarının Belirli Olması	33
i. Fiziksel Sınırların Belirginliği	33
ii. Belirli Bir İhtiyacı Karşılıyor Olması	34
(3) Hâkimiyete Elverişli Olması	34
i. Fiili Hâkimiyete Elverişlilik	34
ii. Hukuki Hâkimiyete Elverişlilik	35
(4) Kişilik Dışı Olması	35
i. İnsan Vücudunun Bütünü	36
ii. İnsan Vücudundan Ayrılan Parçalar	36
iii. İnsan Vücudunun Yapay Parçaları	37
iv. İnsan Cesedi	38
v. İnsan Dışındaki Canlılar	38
c. Eşya Çeşitleri	39
2. Edinmeye Elverişli Doğal Güçler	40
3. Tapu Kütüğünde Taşınmaz Olarak Kaydedilmiş Bağımsız ve Sürekli Haklar	41

İKİNCİ BÖLÜM

İSTİHKAK DAVASININ MADDİ HUKUK BOYUTU

I. Genel Olarak	43
A. Hukuki Dayanak ve Düzenlenme Biçimi	43
B. Kavram, Tanım ve Amaç	44
1. Kavramsal Çerçeve	44
2. Tanım	45
3. Amaç	46
C. Hukuki Niteliği ve Özellikleri	47
1. Hukuki Nitelik Yönünden	47
a. Eda Davası	48
b. Ayni Dava	49
2. Zamanaşımı Süresi ve Hak Düşürücü Süre Yönünden	50

a. Kural: Süreye Tabi Olmama.....	50
b. İstisnaları	51
(1) İskân Kanunu Uyarınca	52
(2) Kadastro Kanunu Uyarınca.....	53
(3) Mera Kanunu Uyarınca.....	53
(4) Orman Kanunu Uyarınca	54
3. İstihkak Talebinin Devredilmezliği	55
a. Talebin Mülkiyet Hakkından Bağımsız Devredilememesi	55
b. Talebin Devri Yoluyla Mülkiyetin Devredilememesi	57
II. Davanın Konusu	58
A. Teorik Çerçeve	59
1. Taşınır Eşya.....	59
a. Genel Olarak.....	59
b. Açılabilirdiği Durumlar	60
(1) Taşınır Davasının Açılabilirdiği Durumlar	60
(2) Taşınır Davasının Açılmadığı Durumlar	61
i. Malikin Eşyaya Hiç Zilyet Olmadığı Durumlar	61
ii. Taşınır Davası İçin Hak Düşürücü Sürenin Geçtiđi Durumlar	61
iii. Malikin Zilyetliği Kendi İradesiyle Devrettiđi Durumlar	62
iv. Kötü Niyetli Zilyedin Sonradan İyiniyetli Zilyede Dönüştüğü Durumlar	64
2. Taşınmaz Eşya.....	64
a. Genel Olarak.....	64
(1) Tapuya Kayıtlı Taşınmazlar.....	65
i. Tapuda Malik Adına Tescil Bulunması	65
ii. Tapuda Malik Adına Tescil Bulunmaması	66
(2) Tapusuz Taşınmazlar	68
b. Açılabilirdiği Durumlar	70
3. Tartışmalı Varlıklar	70
a. Vücut Parçalarının Durumu	70
b. İnsan Cesedinin Durumu	71
c. Hayvanların Durumu	72

d. Misli Eşyaların Durumu	73
(1) Ayırt Edilmiş Misli Eşyalar	73
(2) Karışan veya Birleşen Misli Eşyalar	74
i. Ayrılması Mümkün Olan Karışma veya Birleşmeler	74
ii. Ayrılması Mümkün Olmayan ve Eşdeğerde Olan Karışma veya Birleşmeler	74
iii. Ayrılması Mümkün Olmayan ve Biri Diğerinin Bütünleyici Parçası Haline Gelen Karışma veya Birleşmeler	76
e. Paranın Durumu	76
(1) Nakit (Fiziki) Para	76
(2) Kaydi Para (Banka Parası)	77
(3) Kripto Para	78
f. Dijital Veriler ve Elektronik Unsurlar	79
B. Uygulamadaki Görünüm Biçimleri	80
1. Aile Hukuku İlişkilerinden Kaynaklanan İstihkak Davaları	80
a. Eşlerin Kişisel Eşyalarının İadesi	80
b. Aile Konutunun Tahliyesi	83
2. Haksız Fiil İlişkilerinden Kaynaklanan İstihkak Davaları	84
3. Sözleşme İlişkilerinden Kaynaklanan İstihkak Davaları	85
a. Sözleşmenin Geçersizliği Durumunda Zilyetliği Karşı Tarafa Devredilen Eşyaların İadesi	85
b. Sözleşmenin Sona Ermesi Durumunda Zilyetliği Devredilen Eşyaların İadesi	86
(1) Mülkiyeti Devir Borcu Doğuran Sözleşmeler Bakımından	86
(2) Mülkiyeti Devir Borcu Doğurmayan Sözleşmeler Bakımından	88
c. Bağışlayana Dönme Koşullu Bağışlamada Bağışlanan Eşyanın İadesi	88
4. Miras Hukuku İlişkilerinden Kaynaklanan İstihkak Davaları	90
a. Gaibin Ortaya Çıkması Halinde Mallarının İadesi	90
b. Haksız Zilyedin Elindeki Tereke Mallarının İadesi	91
III. İstihkak Davasının Şartları	91
A. Davacının Mülkiyet Hakkına Sahip Olması	91
B. Davalının Haksız Zilyet Olması	94

1. Davalının Eşya Zilyedi Olması	94
2. Zilyetliğin Haksız Olması	95
a. Mutlak veya Nisbi Bir Hakkın Varlığı	96
(1) Genel Olarak.....	96
(2) Nisbi Hakka Dayanan Zilyetliğin Hukuki Niteliği	97
b. Alıkoyma Hakkının Varlığı	99
c. Ödemezlik Definin Varlığı	101
d. Sipariş Edilmeyen Eşyanın Gönderilmesi	103
(1) Uygulama Alanı Bakımından	104
(2) Hukuki Sonuçlar Bakımından.....	105
i. Sözleşmenin Kuruluşu Yönünden	105
ii. Gönderenin Talep Hakkı Yönünden.....	106
(3) Kanaatimiz	106
e. Hukuka ve Ahlağa Aykırı Amaçla Eşya Verilmesi	107
(1) TBK m. 27 ile TBK m. 81 Arasındaki İlişki	107
(2) TBK m. 81'in Ayni Taleplere (İstihkak Davasına) Uygulanabilirliği.....	108
(3) Kanaatimiz	108
IV. İstihkak Davasında Verilen Hükümün Sonuçları.....	109
A. Asli Sonuçları.....	110
1. Mülkiyet Hakkının Tespiti	110
a. Genel Olarak.....	110
b. Tapu Sicilinin Düzeltilmesi Davasında	112
c. Hukuki Yararın Bulunduğu Durumlarda	113
2. Dolaysız Eşya Zilyetliğinin Sağlanması (Eşyanın İadesi).....	114
a. Genel Olarak.....	114
b. İade Talebinin Hukuki Niteliği.....	115
c. İade Borcunun Kapsamı	116
d. İade Borcuna İlişkin Özel Durumlar.....	116
(1) İade Borcunun İfa Yeri	116
(2) İade Borcunda Ödemezlik Def'i	117
(3) İade Borcunda Alacaklının Temerrüdü.....	117

(4) İade Borcunun İfası İçin Yapılması Gereken Masraflar	118
(5) İade Borcunun Sona Ermesi.....	118
i. İfa	118
ii. Alacaklı İle Borçlu Sıfatının Birleşmesi.....	119
iii. İfa İmkansızlığı.....	119
(6) İade Borcunda Haksız Zilyedin Tazminatla Sorumlu Olduğu Durumlar	120
B. Davayla Bağlantılı Yan Sonuçlar	120
1. Eşyanın Uğradığı Zararlardan Sorumluluk.....	121
a. İyiniyetli Haksız Zilyet Yönünden	121
b. Kötü Niyetli Haksız Zilyet Yönünden	123
2. Eşyanın Kullanılmasından ve Yararlanılmasından Sorumluluk	124
a. İyiniyetli Haksız Zilyet Yönünden	124
b. Kötü Niyetli Haksız Zilyet Yönünden	124
3. Eşyanın Ürünlerinden Sorumluluk	125
a. İyiniyetli Haksız Zilyet Yönünden	125
b. Kötü Niyetli Haksız Zilyet Yönünden	125
4. Eşyaya Yapılan Giderleri Talep Hakkı.....	126
a. İyiniyetli Haksız Zilyet Yönünden	126
b. Kötü Niyetli Haksız Zilyet Yönünden	128
5. Zamanaşımı	128

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İSTİHKAK DAVASININ USUL HUKUKU BOYUTU

I. Görevli ve Yetkili Mahkeme	131
A. Görevli Mahkeme.....	131
1. Genel Kural: Asliye Hukuk Mahkemesi	131
2. Aile Mahkemesi	131
3. Kadastro Mahkemesi.....	132
4. Görevli Olup Olmadığı Tartışmalı Olan Mahkemeler.....	133
a. Genel Olarak.....	133

b. Tüketici Mahkemesi	134
c. Asliye Ticaret Mahkemesi.....	135
B. Yetkili Mahkeme	137
1. Genel Kural: Davalının Yerleşim Yeri Mahkemesi	137
2. Kesin Yetki: Taşınmazın Bulunduğu Yer Mahkemesi	137
3. Haksız Fiilden Doğan Davalarda Seçimlik Yetki.....	138
II. Davanın Tarafları	139
A. Davacı	139
1. Malik	139
2. Sınırlı Ayni Hak Sahibi	141
3. Eşyanın Mülkiyetinin Devri Halinde.....	142
B. Davalı Yönünden.....	143
1. Haksız Eşya Zilyedi	143
2. Toplu Zilyetlik Durumunda.....	143
3. Eşyanın Zilyetliğinin Devri Halinde	144
III. Davanın Türü Bakımından.....	144
A. Eda Davası Niteliğinde Olması	144
B. Terditli Dava Olarak Açılması	145
IV. İspat Yüğü.....	146
A. Davacı Yönünden	146
1. Mülkiyet Hakkının İspatı.....	146
a. Taşınmazlarda	147
(1) Tapuya Kayıtlı Taşınmazlar Bakımından	147
(2) Tapuya Kayıtlı Olmayan Taşınmazlar Bakımından.....	147
b. Taşınırlarda.....	148
(1) Resmi Sicile Kayıtlı Taşınırlar Bakımından	148
(2) Resmi Sicile Kayıtlı Olmayan Taşınırlar Bakımından.....	149
2. Davalının Eşyaya Zilyet Olduğunun İspatı	150
B. Davalı Yönünden.....	151
V. Dava Sonunda Verilecek Hüküm.....	151
A. Hüküm Fıkrası.....	151
B. Mülkiyetin Tespiti Bakımından Kesin Hüküm Etkisi	152

1. Genel Olarak	152
2. Doktrindeki Görüşler.....	154
3. Yargıtay Kararları	154
4. Kanaatimiz	156
C. Hükümün İcrası	157
D. Kanun Yoluna Başvurmanın İcraya Etkisi	158
VI. Davaya Son Veren Taraf İşlemleri	159
A. Davadan Feragat.....	159
B. Davayı Kabul.....	160
C. Sulh	160
VII. Yargılama Giderleri.....	161
A. Dava Harçları	162
1. Genel Olarak	162
a. Başvurma Harcı.....	162
b. Karar ve İlam Harcı	162
2. Dava Harçlarının Ödenmemesinin Sonuçları	163
B. Kanun Gereği Hükmedilen Vekâlet Ücreti	163
VIII. Arabuluculuk ve Tahkim	164
A. Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk	164
1. Genel Olarak	164
2. Arabuluculuğa Elverişlilik	165
3. Arabulucuya Başvurma Dava Şartına Tabi Olup Olmadığı	165
B. Tahkim	166

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

MÜLKİYET HAKKINA DAYANAN İSTİHKAK DAVASININ DİĞER HUKUKİ KURUMLARLA İLİŞKİSİ

I. Kanunlarda Düzenlenen Diğer İstihkak Davalarıyla Karşılaştırılması	169
A. Miras Sebebiyle İstihkak Davası	169
1. Tanım ve Özellikleri.....	169

2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	172
B. Hacizde İstihkak Davası.....	174
1. Tanım ve Özellikler.....	175
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	177
C. İflasta İstihkak Davası.....	178
1. Tanım ve Özellikler.....	178
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	180
II. Zilyetlik ve Mülkiyet Koruması Sağlayan Hukuki Kurumlarla İlişkisi	180
A. Zilyetliğin İadesi Davası	180
1. Tanım ve Özellikler.....	180
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	183
B. Zilyetliğin İdari Yoldan Korunması	184
1. Tanım ve Özellikler.....	184
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	186
C. Taşınır Davası	186
1. Tanım ve Özellikler.....	186
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	188
D. Tapu Sicilinin Düzeltilmesi Davası.....	190
1. Tanım ve Özellikler.....	190
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	192
E. El Atmanın Önlenmesi Davası	193
1. Tanım ve Özellikler.....	193
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	194
F. Sebepsiz Zenginleşme Davası	197
1. Tanım ve Özellikler.....	197
2. Mülkiyet Hakkına Dayanan İstihkak Davasıyla Karşılaştırma.....	197
SONUÇ	199
KAYNAKÇA	209
ÖZGEÇMİŞ	229

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD	: Ankara Barosu Dergisi
ABGB	: Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (Avusturya Medeni Kanunu)
ABÜHFD	: Antalya Bilim Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
Art	: Artikel (madde)
a.g.e.	: adı geçen eser
a.g.m.	: adı geçen makale
a.g.t.	: adı geçen tez
AÜHFD	: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
AYM	: Anayasa Mahkemesi
b.	: Bent
BATİDER	: Banka ve Ticaret Hukuku Dergisi
BGB	: Bundesgesetzbuch (Alman Medenî Kanunu)
BGE	: Entscheidungen des Schweizerischen Bundesgerichts (İsviçre Federal Mahkemesi Kararları)
bkz	: bakınız
C.	: Cilt
DEÜHFD	: Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
dpn.	: Dipnot
E.T.	: Erişim Tarihi
ERÜHFD	: Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
Erzincan-HFD	: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
f.	: Fıkra
HBV-HFD	: Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
HD	: Hukuk Dairesi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu

HMK	: 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu
HUAK	: 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu
İBBGK	: İctihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu
İBHGK	: İctihadı Birleştirme Hukuk Genel Kurulu
İİK	: 2128 sayılı İcra ve İflas Kanunu
İMK	: 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu
İNÜHFD	: İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
İTÜSBD	: İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
İÜHFM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
KOÜHFD	: Kocaeli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
m.	: madde
MÜHFD	: Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
N.	: Paragraf Numarası
NEÜHFD	: Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
s.	: Sayfa
S.	: Sayı
SÜHFD	: Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
TAAD	: Türkiye Adalet Akademisi Dergisi
TBK	: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu
TCK	: 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu
TKHK	: 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun
TMK	: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu
TSY	: Tapu Sicili Cumhurbaşkanınca Çıkarılan Yönetmeliği
vd.	: ve devamı
Yarg.	: Yargıtay
YÜHFD	: Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
ZGB	: Zivilgesetzbuch (İsviçre Medenî Kanunu)
ZPO	: Zivilprozessordnung (Alman Usul Kanunu)